

Informatie van Pensioenfonds

Samenvoeging regelingen

Na een warme en lange zomer zijn de bladeren nu van de bomen en schuiven we langzamerhand naar het einde van dit jaar. Terugkijkend op de achttien jaar van deze eeuw is er op pensioengebied heel veel veranderd. Niet alleen in wet- en regelgeving maar ook in het maatschappelijke debat. In 2000 waren VUT- en vroegpensioen nog in de mode. Vandaag de dag is het thema vooral 'langer doorwerken'. Al deze ontwikkelingen hebben voor een veelheid van pensioenregelingen gezorgd. Dat maakt de zaak niet overzichtelijker en de administratie evenmin. Het pensioenfonds wil deze regelingen samenvoegen. De werkgevers en vakbonden zijn hiermee akkoord gegaan. Inmiddels hebben deelnemers die hier mee te maken hebben een brief met nadere uitleg gehad. Ook in het hoofdartikel van deze uitgave komen we nog eens terug op deze verandering. Veel leesplezier.

Jaap Groen
Voorzitter Stichting Pensioenfonds ANWB

Jouw pensioenregelingen worden samengevoegd

Een nieuwe pensioenrichtleeftijd én de samenvoeging van alle oude pensioenregelingen. De aanpassing van je pensioenregeling bij ons fonds met ingang van 1 januari 2019 is er niet zomaar een. Het zijn meer vliegen in één klap.

In deze Pensioenblik besteden we uitgebreid aandacht aan deze aanpassingen. Ook heb je een persoonlijke brief van ons ontvangen waarin we vertellen wat deze verandering voor jou persoonlijk betekent.

We kunnen ons voorstellen dat je denkt: waarom een wijziging? Is dat nodig? Ja, het is nodig. We leven in Nederland gemiddeld steeds langer. Dat betekent dat we de pensioenen ook langer moeten uitkeren. Dat kost meer geld.

Lees verder op pagina 4.

Wat gebeurt er met kleine en hele kleine pensioenen?

2

Controleur en adviseur van ons bestuur

3

Ronald Volders 'Ons fonds belegt slim, maar met het hart'

6

Wat gebeurt er met kleine en hele kleine pensioenen?

Heb jij ergens kort gewerkt en daar pensioen opgebouwd? Als dat pensioen kleiner is dan € 474,11 bruto per jaar dan mag dat vanaf 1 januari 2019 niet meer automatisch afgekocht worden. De overheid wil hiermee voorkomen dat mensen die veel van baan wisselen, geen of weinig pensioen opbouwen.

Klein pensioen?

Wat kun je doen als je een klein pensioen hebt tussen € 2 en € 474,11? Er zijn drie opties:

- het pensioen laten staan;
- het pensioen samenvoegen met andere pensioenen;
- de waarde van het pensioen overdragen naar het pensioenfonds of de verzekeraar waar je nu pensioen opbouwt.

Op www.mijnpensioenoverzicht.nl kun je zien of jij een klein pensioen hebt opgebouwd.

Een heel klein pensioen?

Is jouw opgebouwde pensioen € 2 of minder per jaar, dan mag het pensioenfonds dit heel kleine pensioen vanaf 2019 laten vervallen. Dat komt door nieuwe wetgeving. Wil je voorkomen dat deze kleine pensioenen vervallen? Dan moet je zelf actie ondernemen. Dat kan tot het einde van dit jaar.

Wat kun je doen?

Ga naar www.mijnpensioenoverzicht.nl en log in met DigiD. In het overzicht kun je zien of je ergens een pensioen hebt staan van € 2 of minder bruto per jaar.

Heb je zo'n heel klein pensioen van € 2 of minder bruto per jaar? En wil je dit laten uitbetalen of overdragen? Neem dan vóór 1 januari 2019 contact op met het pensioenfonds of de verzekeraar waar dit pensioen staat. De contactgegevens vind je op www.mijnpensioenoverzicht.nl bij het onderdeel 'Mijn pensioen-uitvoerders'. ■

Hoe zie jij de toekomst van ons pensioenfonds?

Dat was de centrale vraag aan drie groepen deelnemers tijdens een intensief gesprek. Het bestuur van ons fonds stelde zichzelf die vraag ook. We onderzoeken op dit moment wat de beste manier is om de pensioenregeling uitvoerbaar én betaalbaar te houden voor de toekomst. Maar het bestuur wil vooral ook weten met welke blik de deelnemers en gepensioneerden van het fonds naar de toekomst kijken.

Aan de gesprekken deden in totaal 20 deelnemers mee: gepensioneerden, oudere werknemers en jonge werknemers. De belangrijkste uitkomst uit het onderzoek: iedereen is positief

over het eigen fonds. Kwalificaties die daarbij gegeven worden zijn 'veilig' en 'vertrouwd'. Maar er is ook een keerzijde: deelnemers en gepensioneerden zijn zich ervan bewust dat de wereld verandert waardoor er voor een klein fonds als dat van ons wellicht geen plaats meer is.

Veilig en toekomstbestendig

Als het voortbestaan van ons fonds ten koste gaat van de hoogte van het eigen pensioen dan accepteren de deelnemers aan het onderzoek dat het fonds opgaat in een groter geheel. Zij noemen het 'jammer', maar zien het ook als 'onontkoombaar'.

Zij vinden het belangrijk dat hun pensioen veilig en toekomstbestendig is. Daarbij noemen ze lage kosten bij de

uitvoering en een marktconform rendement dat moet zorgen voor een goed pensioen belangrijker dan het voortbestaan als zelfstandig fonds. Wel zijn alle deelnemers aan het onderzoek het erover eens dat een goede helpdesk en een goede pensioenplanner onontbeerlijk zijn.

Vertrouwen

Dat wij nadenken over de toekomst van ons fonds is legitiem. Het geeft de deelnemers vertrouwen dat we nadenken over een oplossing waarin het bestuur zichzelf opheft. We zien in de uitkomsten een aanmoediging om de alternatieven voor de toekomst verder uit te zoeken. In het najaar neemt het bestuur een besluit. Daarbij spelen ook de wensen van de werkgevers een belangrijke rol. ■

Controleur en adviseur van ons bestuur

Wat doet het Verantwoordingsorgaan (VO) van ons pensioenfonds allemaal? En wat betekent dat voor jou als deelnemer? Renate Schrama en Jan Vink, beiden lid van het Verantwoordingsorgaan, leggen uit.

Kunnen jullie concrete voorbeelden geven van zaken waarmee jullie bezig zijn?

Jan: 'Een belangrijk en actueel thema is de toekomst van ons pensioenfonds. Blijven we een zelfstandig fonds of sluiten we aan bij een Algemeen Pensioenfonds of een Bedrijfstakpensioenfonds? Belangrijk voor ons is daarbij dat de belangen van alle betrokkenen op een evenwichtige wijze worden behartigd.'

Renate: 'Een ander belangrijk thema waar wij op toezien, is de communicatie met de deelnemers. Het gaat goed, maar wij vinden dat dit nog beter kan. We hebben het bestuur daarom aanbevolen om meer te doen op communicatiegebied dan alleen het wettelijke minimum. Ook de jongere deelnemers moeten we meer betrekken bij het fonds. Daarom moeten we blijven zoeken naar effectieve mogelijkheden om hen te bereiken. Verdere

digitalisering is een mogelijkheid, maar bijvoorbeeld ook het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten. We houden op dit punt de vinger aan de pols.'

Wat is volgens jullie de meerwaarde van het Verantwoordingsorgaan voor de deelnemers?

Renate: 'Wij behartigen hun belangen richting het fondsbestuur. Zo beoordelen we jaarlijks of het bestuur goede beleidskeuzen maakt en zien we toe op een correcte uitvoering van het beleid. Ons oordeel wordt opgenomen in het jaarverslag. Ook geven we adviezen op verzoek van het bestuur. We houden daarbij altijd rekening met de belangen van alle deelnemers.'

Jan vult aan: 'Een belangrijke toevoeging is dat wij misschien wel veel weten over pensioengerelateerde zaken, maar dat we geen experts zijn over de hele breedte. Daarom roepen we bij sommige thema's de hulp in van experts, zodat we de juiste vragen kunnen stellen aan het bestuur en vervolgens het beste advies kunnen geven. Dat doen we ook in voorbereiding op ons advies over de toekomst van het fonds.'

Hoe ziet de toekomst van ons pensioenfonds eruit?

Jan: 'Er is nog geen definitieve beslissing genomen. De oplossing moet hoe dan ook in het belang zijn van alle betrokkenen. Wij zijn er om daarop toe te zien.'

Renate: 'Het bestuur onderzoekt nu de eerder genoemde scenario's. Het is een ingrijpend besluit dus zullen we vanuit het perspectief van alle betrokkenen kritisch kijken naar de gevolgen. En we zijn ervan overtuigd dat we als VO een bijdrage leveren aan een weloverwogen toekomst van het fonds.' ■

Gemakkelijker inzicht krijgen in je pensioen

Vanaf 1 januari 2019 gaan er enkele zaken rondom je pensioen veranderen. Behalve dat er sprake is van een nieuwe pensioenrichtleeftijd heeft ons pensioenfonds besloten om alle oude pensioenregelingen samen te voegen tot één nieuwe. Deze veranderingen hebben gevolgen voor jouw pensioen.

Waarom is deze wijziging nodig?

In Nederland is de standaard pensioenleeftijd naar 68 jaar gegaan. Per 1 januari 2018 hebben wij daarom de pensioenleeftijd al aangepast naar 68 jaar als je nu pensioen bij ons opbouwt. Dit is een keuze van de sociale partners –dit zijn de werkgevers en werknemers– binnen de ruimte die de overheid daarvoor geeft. De pensioenleeftijd in onze oude pensioenregelingen is nu echter per regeling verschillend. We hebben daarom besloten de leeftijd die geldt in alle oude regelingen vanaf 1 januari 2019 ook te verhogen naar 68 jaar. Voor gepensioneerden verandert er niets.

Wat betekent dat voor jou?

Het voordeel voor jou is dat je totale ouderdomspensioen op één leeftijd ingaat. Daardoor wordt het behalve overzichtelijker ook gemakkelijker om inzicht te krijgen in je pensioen. Omrekenen naar een hogere pensioenleeftijd betekent voor jou dat je een relatief hoger pensioen krijgt op die hogere leeftijd. Bovendien wordt het zo voor het pensioenfonds ook eenvoudiger en goedkoper om de administratie van de pensioenen bij te houden. Daar profiteer jij ook van.

Persoonlijke brief

In de persoonlijke brief die je van ons fonds hebt ontvangen, kun je precies lezen wat het omrekenen naar de nieuwe pensioenrichtleeftijd concreet inhoudt voor je pensioen. Wil je eerder

stoppen met werken dan op je 68ste? Dat blijft gewoon mogelijk.

Wat betekent dit voor je pensioen dat je nog gaat opbouwen?

Het ouderdomspensioen dat je vanaf 2018 opbouwt, gaat al uit van de nieuwe pensioenrichtleeftijd van 68 jaar. Hierover heb je in maart een brief van ons ontvangen.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

Mogelijk ben je arbeidsongeschikt en niet meer in dienst. In dat geval wordt jouw opgebouwde pensioen omgezet naar de nieuwe pensioenrichtleeftijd van 68 jaar. De einddatum van het arbeidsongeschiktheidspensioen en de

premiervrije opbouw van je ouderdomspensioen worden niet omgezet naar de leeftijd van 68 jaar. Hiervoor blijft de oude pensioenrichtleeftijd gelden in de regeling waarin je jouw pensioen hebt opgebouwd.

De toekomst

Als je ons nu vraagt: is dit de laatste wijziging? Dan is het antwoord: waarschijnlijk niet. We kunnen natuurlijk niet in de toekomst kijken. Maar we houden de ontwikkelingen goed bij en zien een pensioenwereld die erg in beweging is. Ons doel is om onze pensioenregeling goed, actueel en betaalbaar te houden. Toekomstige aanpassingen kunnen we dus niet uitsluiten. ■

De pensioenplanner

Wil je weten hoeveel pensioen je kunt opbouwen bij Stichting Pensioenfonds ANWB? Ga dan naar de pensioenplanner.* Met de pensioenplanner kun je ook uitrekenen wat het effect is van bepaalde keuzes op de hoogte van je pensioen. Zo kun je bijvoorbeeld uitrekenen wat er met je pensioen gebeurt als je eerder met pensioen gaat. Om toegang te krijgen tot de pensioenplanner, moet je eerst inloggen met je DigiD.

* Totdat de wijzigingen in de administratie zijn verwerkt, zie je in de pensioenplanner nog automatisch een pensioenleeftijd van 67 jaar. Je kunt wel zelf aangeven met welke leeftijd je met pensioen wilt gaan.

‘Ons fonds belegt slim, maar met het hart’

‘Je hebt zo’n grote bak met geld, doe er iets goeds mee. Dat is wat deelnemers, wetgever en samenleving steeds meer aan pensioenfondsen vragen,’ zegt actuaris Ronald Volders. ‘Pensioenfonds ANWB wil in de kopgroep zitten van fondsen die duurzaam beleggen mét oog voor rendement. Dan dragen we bij aan een duurzame wereld én zorgen we voor een goed pensioen.’

Aan het woord is Ronald Volders, actuaris bij AZL en al jaren betrokken bij ons fonds als adviseur van de balansrisicoadviescommissie (BRAC). ‘Veel mensen vinden duurzaam beleggen een goed idee, maar het mag niet ten koste gaan van het rendement (= winst met beleggen). Logisch. Als fonds beheer je het geld van veel mensen. Daar moet je slim mee omgaan. Hoe hoger het rendement des te meer pensioen er is voor onze deelnemers.’

Beleggen levert meer op dan sparen

‘Om die reden sparen we ook niet,’ beantwoordt Ronald Volders een veelgestelde vraag. ‘Als we al het pensioengeld op een bankrekening zouden zetten, dan levert dat op lange termijn veel minder op dan als we het beleggen. De rente op een spaarrekening van particulieren is nu bijna nul. Met beleggen neem je wel meer risico dan met sparen, daarom is het belangrijk dat het voorzichtig gebeurt. We mixen beleggingen waar weinig risico’s aan kleven, zoals staatsobligaties, met beleggingen waar meer risico’s aan vastzitten, zoals aandelen. Als we meer risico nemen, kunnen we ook meer rendement boeken. We investeren in verschillende branches en landen, zodat er een mooie spreiding ontstaat. Als het ergens in de wereld of in een bepaalde branche economisch minder goed gaat, dan gaat het vaak ergens anders wel goed, zodat je het “verlies” kunt opvangen.’

Duurzaamheid als rode draad

‘In die mix is duurzaamheid een rode draad. Belegden fondsen vroeger puur om de euro’s, nu beleggen fondsen

steeds meer met het hart. Het begon bij ons fonds enkele jaren geleden met het uitsluiten van bedrijven die zich niet netjes gedragen. Deze bedrijven werden bijvoorbeeld in verband gebracht met kinderarbeid, uitbuiting, milieuvervuiling of terrorisme. Langzaam gaan we daarin steeds verder. Dat is in lijn met de trend binnen de pensioensector.

Als ons bestuur een nieuwe beleggingscategorie kiest, zoeken we er een vermogensbeheerder bij die goede resultaten boekt én een beleid voert dat voldoet aan het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid van ons fonds. Vervolgens zoeken we naar “best in class.” Stel, je hebt twee bedrijven die precies hetzelfde doen en dezelfde resultaten boeken, maar de één buit zijn personeel uit en de ander niet. Dan investeren wij uiteraard in het bedrijf dat goed zorgt voor zijn personeel,’ legt Volders uit.

‘Helemaal zwart-wit is het niet,’ benadrukt de actuaris. ‘Soms is het slim om bij een bedrijf betrokken te blijven om je invloed aan te wenden. Als grote aandeelhouder heb je best wat in de melk te brokkelen als het gaat om het beleid binnen een bedrijf. Als groepen pensioenfondsen dat samen doen, kun je een vuist maken voor een betere wereld.’

Duurzaam beleggen, is slim beleggen

‘Dat is allemaal wel goed, maar gaat dat ten koste van mijn pensioen? Dat vragen mensen zich dan af. Het antwoord is: nee, juist niet.

Op de lange termijn is duurzaam beleggen ook slim beleggen. Bedrijven die niet goed zijn voor bijvoorbeeld het milieu worden uitgesloten (door banken en consumenten) en die ondernemingen worden op termijn minder waard. We willen als fonds graag in de kopgroep rijden als het gaat om duurzaamheid, maar we zijn niet groot genoeg om het peloton te leiden. We gaan niet investeren in innovatieve ondernemingen waar het rendement nog heel onzeker is. Onze doelstelling is en blijft immers een zo goed mogelijk pensioen tegen een aanvaardbaar risico. Als we tegelijkertijd ervoor kunnen zorgen dat onze kleinkinderen ook nog in de natuur kunnen spelen, dan moeten we dat niet nalaten.’ ■

Jouw vraag, ons antwoord

Vragen over pensioen?

Je vindt veel informatie op www.pensioenfonds-anwb.nl. Je kunt ons ook bellen of mailen:

- Bouw je nog pensioen op, bel van maandag t/m donderdag naar 088 - 269 8304, of je stuurt een e-mail naar pensioenfonds@anwb.nl;
- Ben je met pensioen, bel op werkdagen naar 088 - 116 3022, of stuur een e-mail naar pf-anwb@azl.eu.

Wanneer wordt mijn pensioen uitbetaald?

Je pensioen wordt rond de 23ste van elke maand op je rekening bijgeschreven. Dat gebeurt in de loop van de dag. Valt de 23ste in het weekend of op een feestdag? Dan is de betaling op de vrijdag ervoor.

In de komende maanden is dat als volgt:

21 december	23 januari	22 februari	22 maart
23 april	23 mei		

Kijk ook op www.pensioenfonds-anwb.nl > Hoeveel krijg je? > Betaaldata pensioenen.

Ontvang je pensioen op een buitenlandse rekening? Betaling kan dan een paar dagen later plaatsvinden, vóór het einde van de maand.

Mijn partner staat niet op mijn Uniform Pensioenoverzicht. Hoe kan dit?

Het kan zijn dat je partner niet wordt genoemd op je Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Dit komt omdat je partner niet in onze administratie bekend is. Je partner wordt niet standaard opgenomen in onze administratie als je ongehuwd samenwoont. Wil je dat je partner toch recht heeft op partnerpensioen? Stuur dan een kopie van jullie samenlevingsovereenkomst naar ons op. Wij kunnen je partner dan opnemen in onze administratie. Ben je getrouwd, dan hoef je dit niet door te geven. Wij krijgen dit automatisch door van de gemeente.

Ik wil eerder met pensioen. Kan dat?

Het is bij ons pensioenfonds mogelijk om je pensioen te vervroegen. Je kunt zelf kiezen wanneer je met pensioen gaat. Dit kan vanaf je 55ste. Je moet dit natuurlijk wel altijd bespreken met je leidinggevende.

Wil je weten hoeveel pensioen je gaat ontvangen? Dat kun je zelf gemakkelijk berekenen aan de hand van onze pensioenplanner op onze website. Ga naar www.pensioenfonds-anwb.nl/mijnpensioen. Hier kun je met je DigiD inloggen op je persoonlijke omgeving en heb je toegang tot de pensioenplanner.

** Totdat de wijzigingen in de administratie zijn verwerkt, zie je in de pensioenplanner nog automatisch een pensioenleeftijd van 67 jaar. Je kunt wel zelf aangeven met welke leeftijd je met pensioen wilt gaan.*

Henk van Drunen (directeur) en
Marina Goosen (bestuursbureau).

Colofon

Pensioenblik is een uitgave van Stichting Pensioenfonds ANWB. Aan de tekst kun je geen rechten ontleen. Rechten kun je alleen ontleen aan het officiële pensioenreglement van Pensioenfonds ANWB. Adres: Stichting Pensioenfonds ANWB, Postbus 93200, 2509 BA Den Haag. Website: www.pensioenfonds-anwb.nl.